

Kompetensbehov inom vården

REGLAB: REGIONALA MATCHNINGSINDIKATORER
WORKSHOP 4 MAJ 2017

Anders Axelsson, Region Skåne

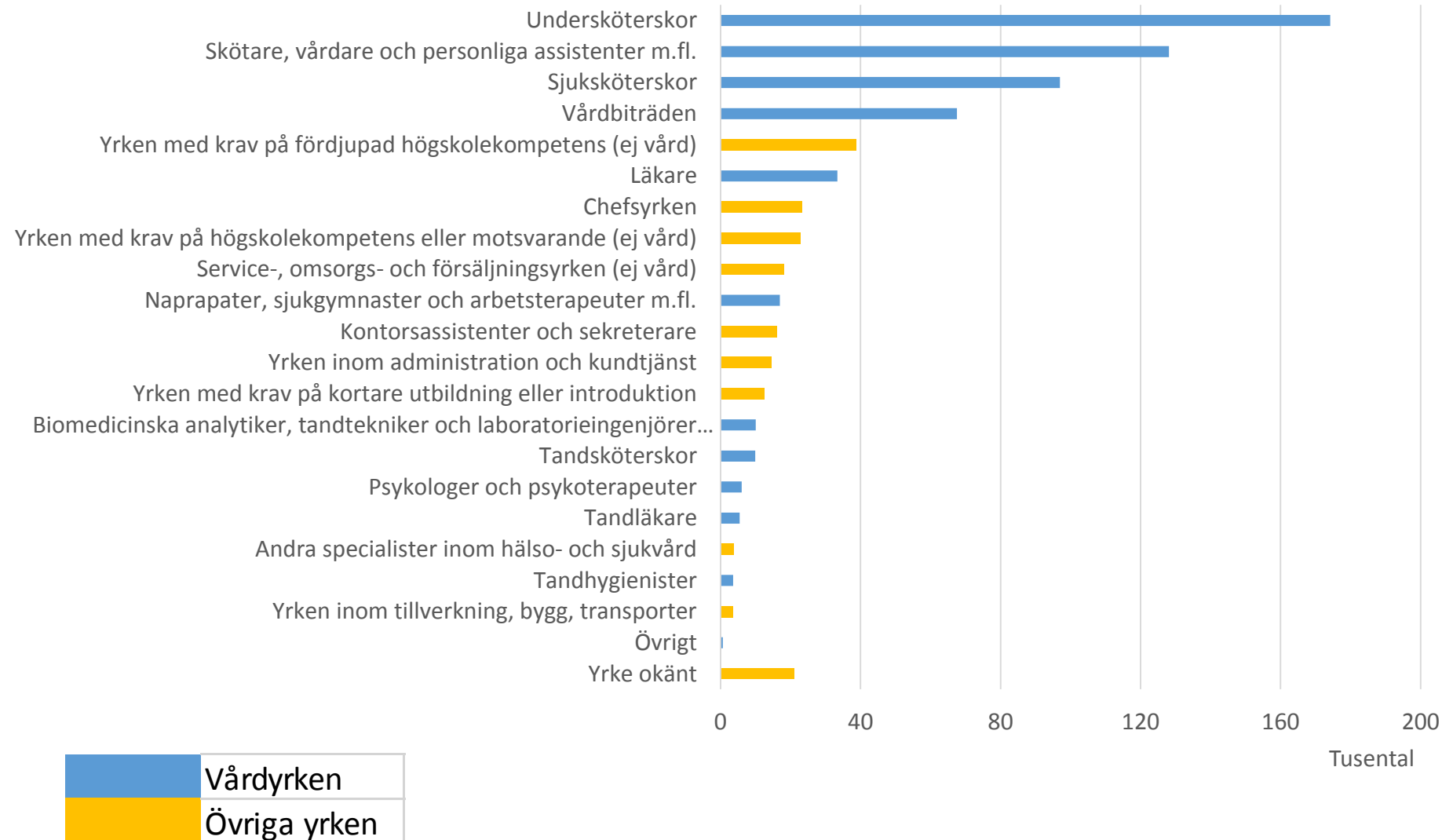
Agenda

- Vård och omsorg totalt sett
- Idag fokus på Vård- och omsorgsutbildade (VO)
- Hur ser rekryteringsläget ut idag?
- Hur ser kompetenssituationen ut enligt prognoserna?
- Hur har VO-gruppen utvecklats under senare år?
- Vilka faktorer påverkar tillgång och efterfrågan på VO-utbildade?
- Vilka insatser är möjliga?

Var sjätte arbetar i vården

Branschgrupp	År 2014
Slutenvårdskliniker	187 200
Äldreomsorg	147 800
Hemtjänst för äldre	118 000
Hemtjänst, personliga assistenter för funktionshindrade personer	70 400
Hem med särskild service	57 000
Primärvårdsmottagningar och allmänpraktiserande läkarmottagningar	47 100
Byråer för öppna sociala insatser, socialkontor o.d.	31 300
Andra enheter för hälso- och sjukvård	27 500
Vårdhem och gruppbostäder	23 600
Tandvård	22 400
Specialistläkarmottagning inom öppenvård	22 200
Totalt	754 700

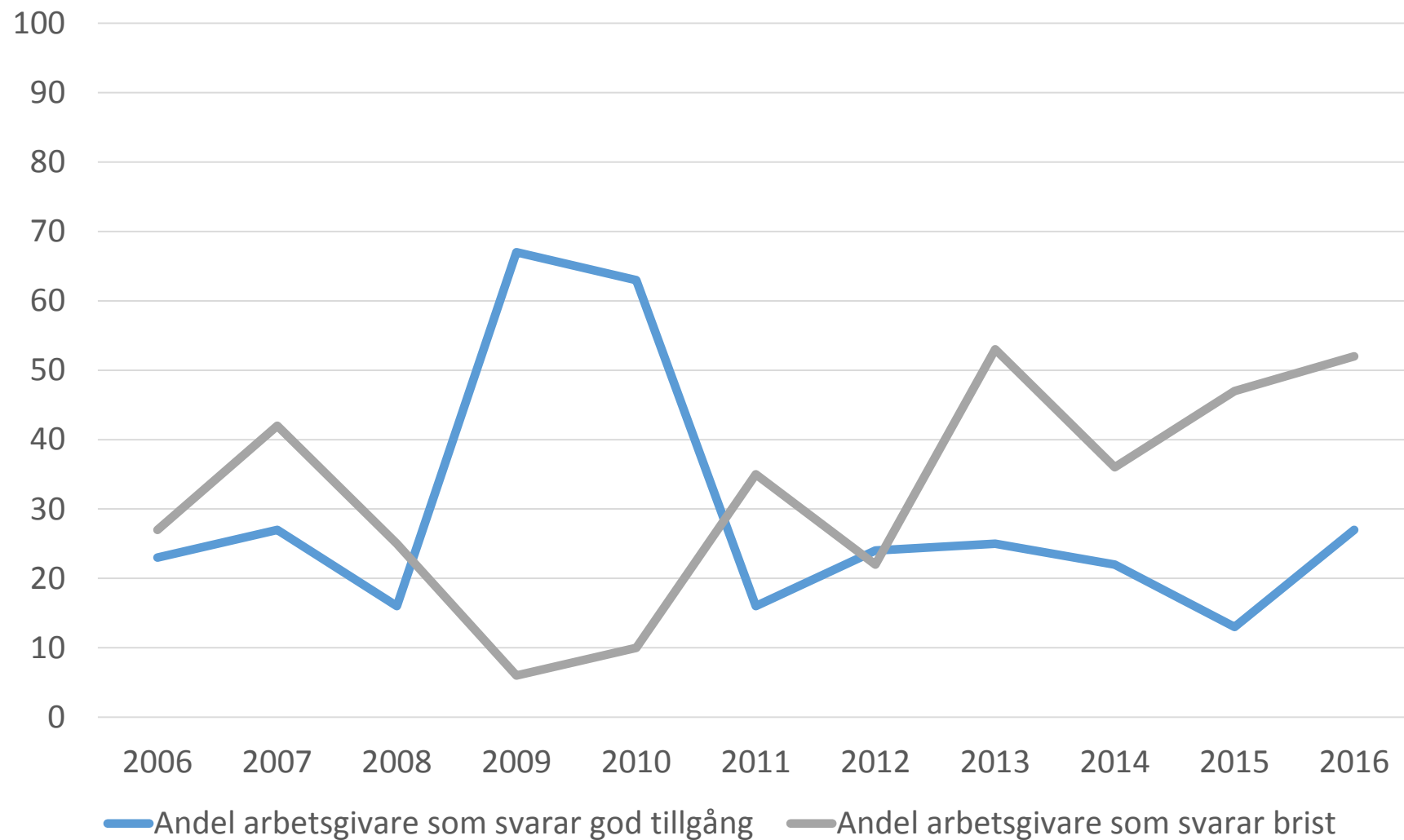
Yrken i vården 2014 (SSYK2012)

Fakta om VO-utbildade

- År 2014 hade drygt 206 000 förvärvsarbetande (20-64 år) en VO-utbildning (73OX) (**U1a**)
- Det är den näst största utbildningsgruppen bland de förvärvsarbetande. 5 procent av samtliga förvärvsarbetande (**U1a**)
- Nio av tio är kvinnor (**U1b**)
- 43 procent i äldreomsorgen, 17 procent inom Hälso- och sjukvård och 14 procent inom övrig vård och omsorg. (**ToP**)
- Cirka hälften arbetar som undersköterskor och sjukvårdsbiträden och 15 procent som vårdbiträden och personliga assistenter (**ToP**)
- Närmare sex av tio är äldre än 45 år (**ToP**)

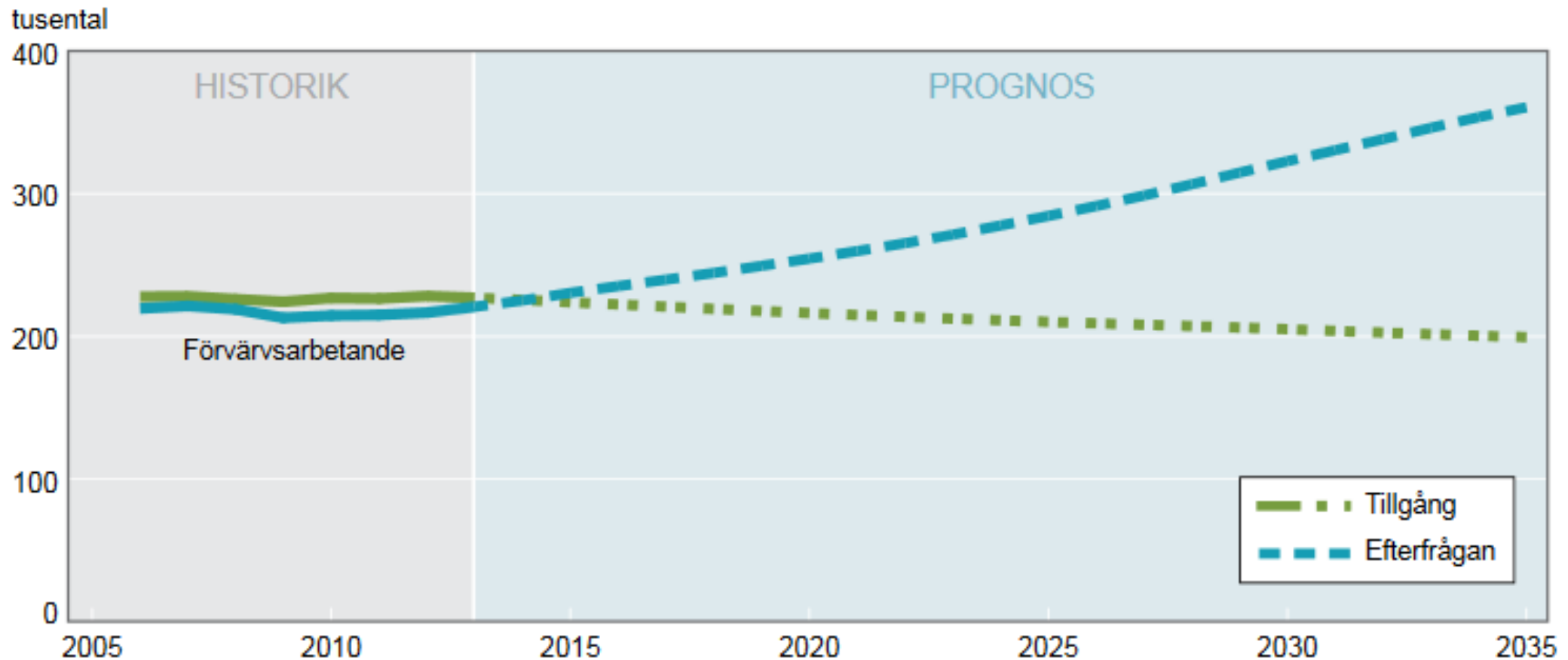
Relativt balanserat rekryteringsläge

Källa: SCB, Arbetskraftsbarometern 2016

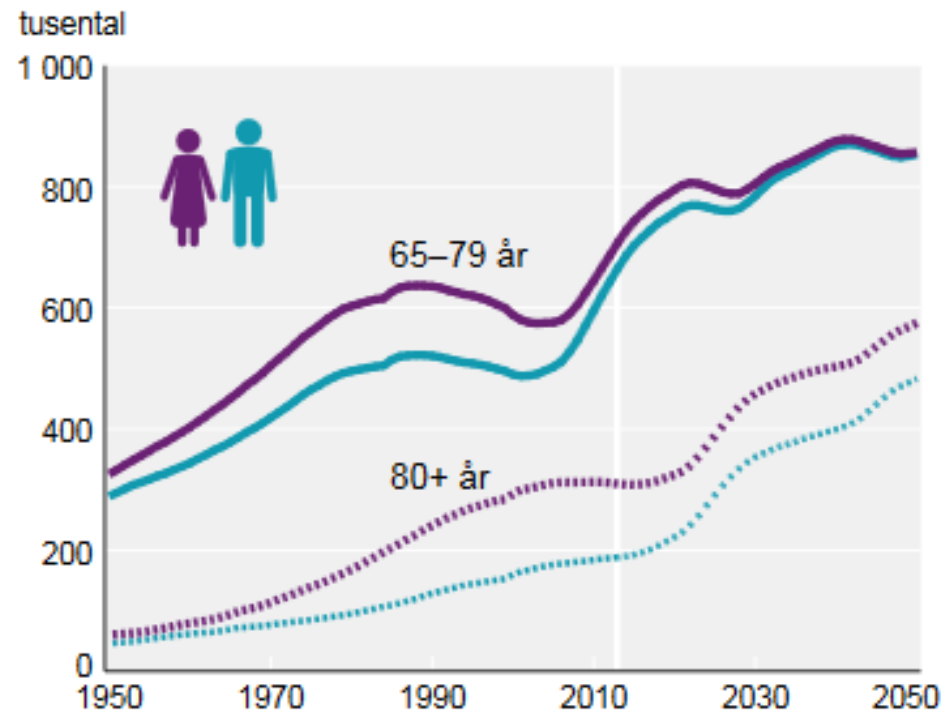
Risk för stor brist på VO-utbildade i framtiden

Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2035

En växande befolkning och en ökad andel äldre kommer öka efterfrågan på VO-utbildade

Befolkningen 65–79 år och 80 år och äldre efter kön, 1950–2013 samt prognos 2014–2050

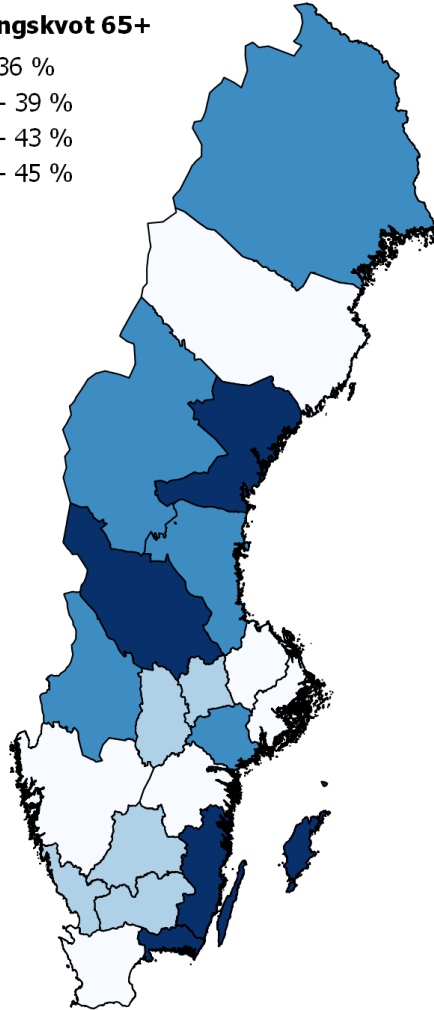
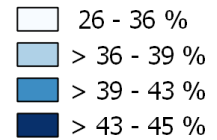

Källa: Registret över totalbefolkningen (RTB), SCB
Sveriges framtida befolkning 2014–2060, SCB (för prognosåren)

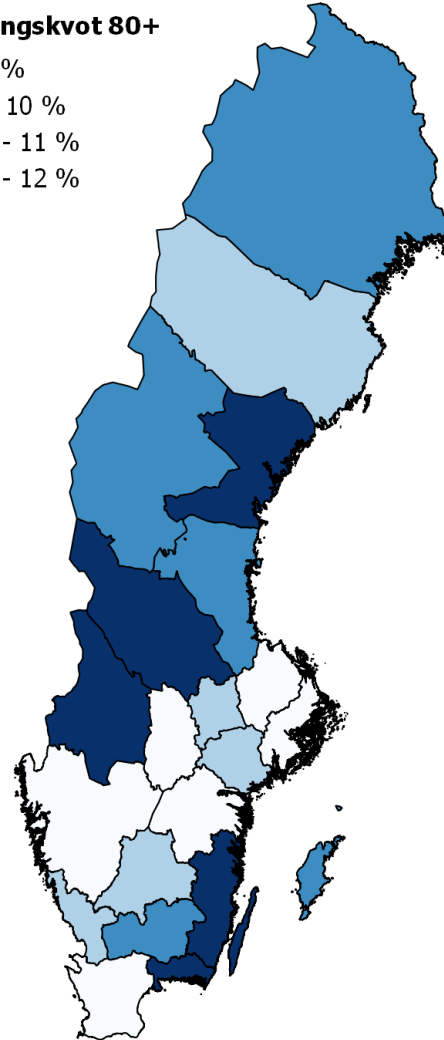
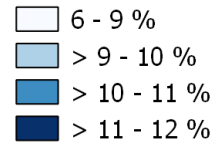
Idag finns omkring 500 000 personer över 80 år i Sverige, vilket motsvarar 5 % av den totala befolkningen.

Regionala skillnader i äldreförsörjningsbördan

Försörjningskvot 65+

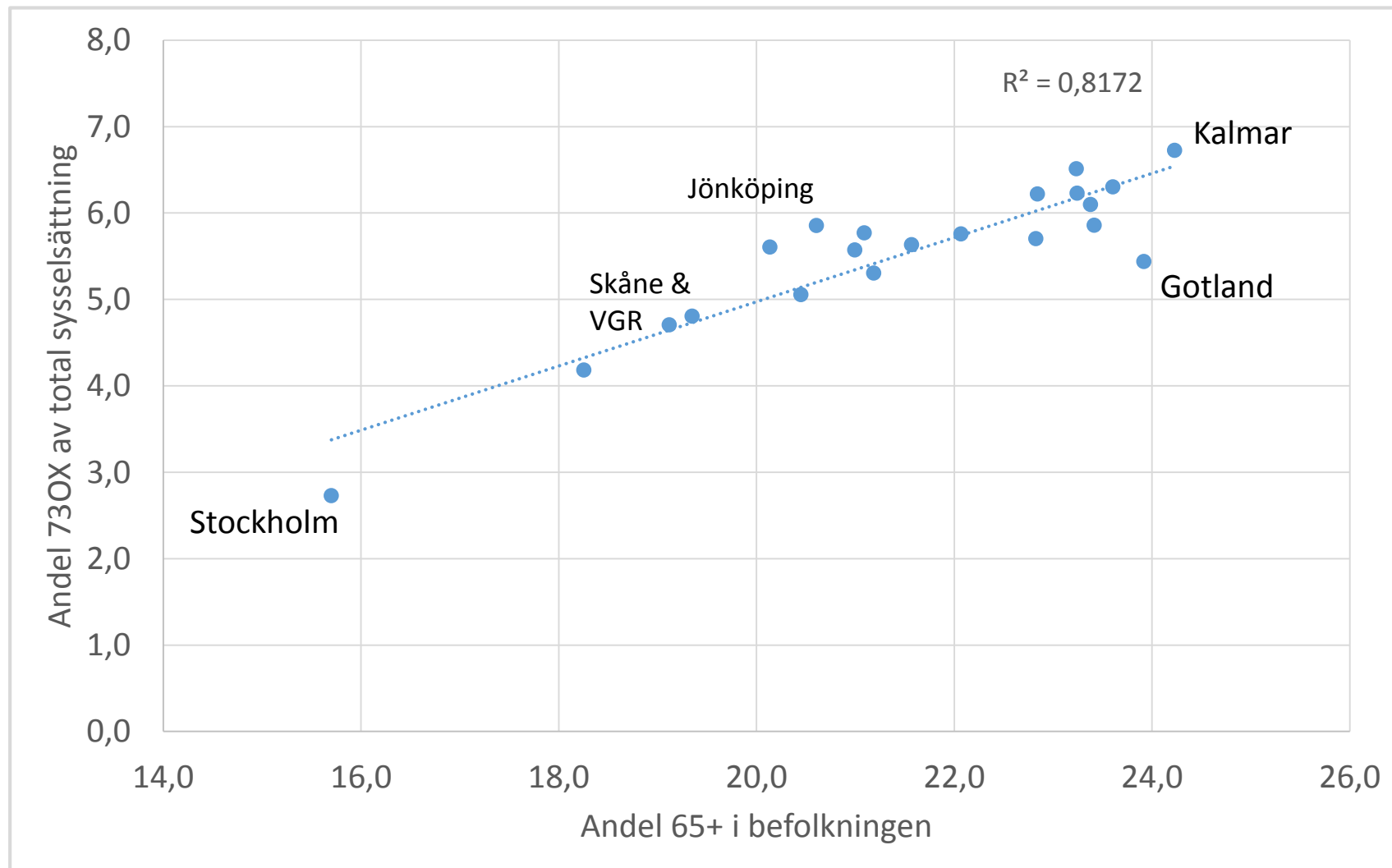
Försörjningskvot 80+

Källa: SCB samt egna beräkningar

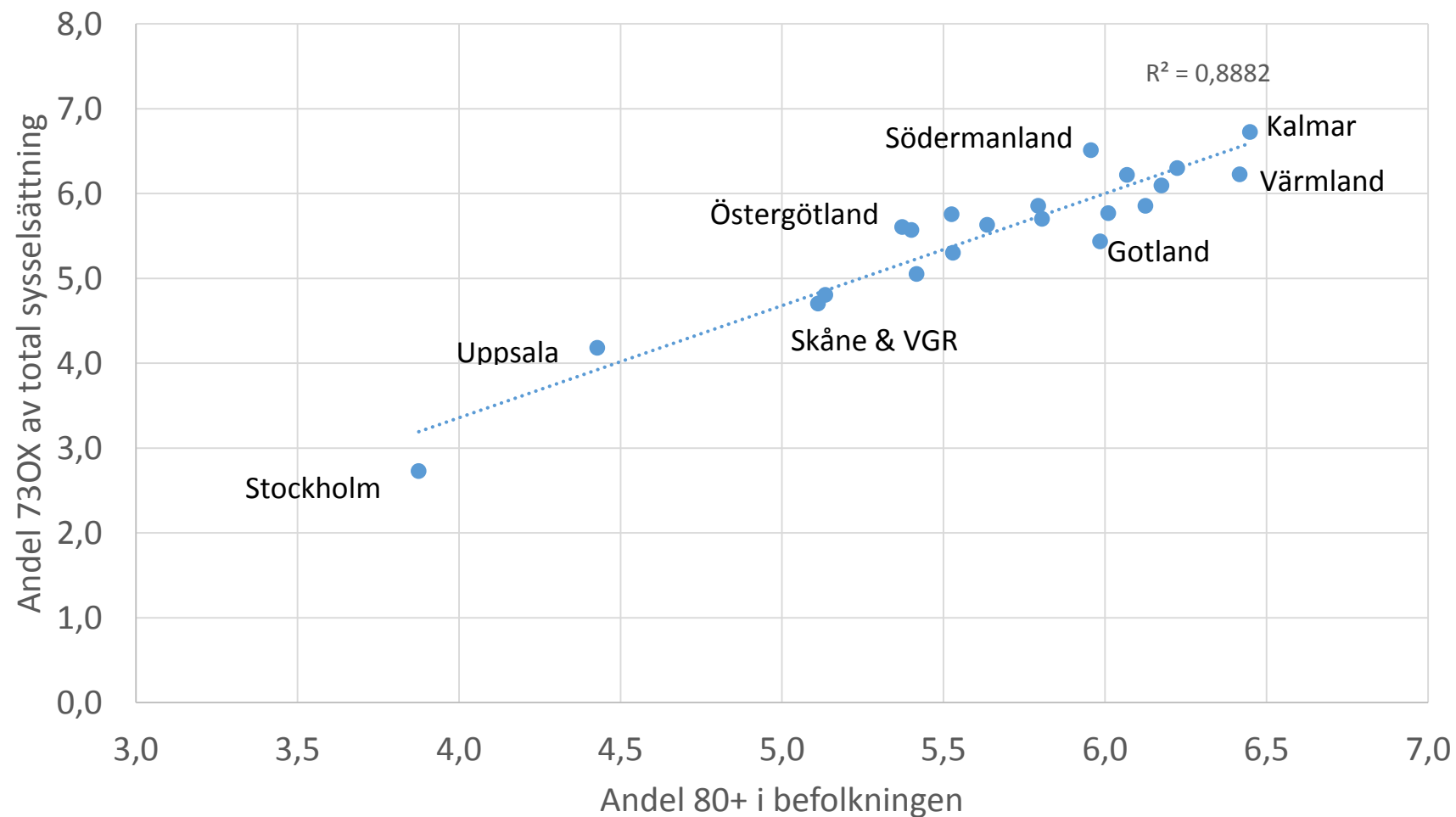
Försörjningskvoten har stor betydelse I

År 2014 (U1a & R1)

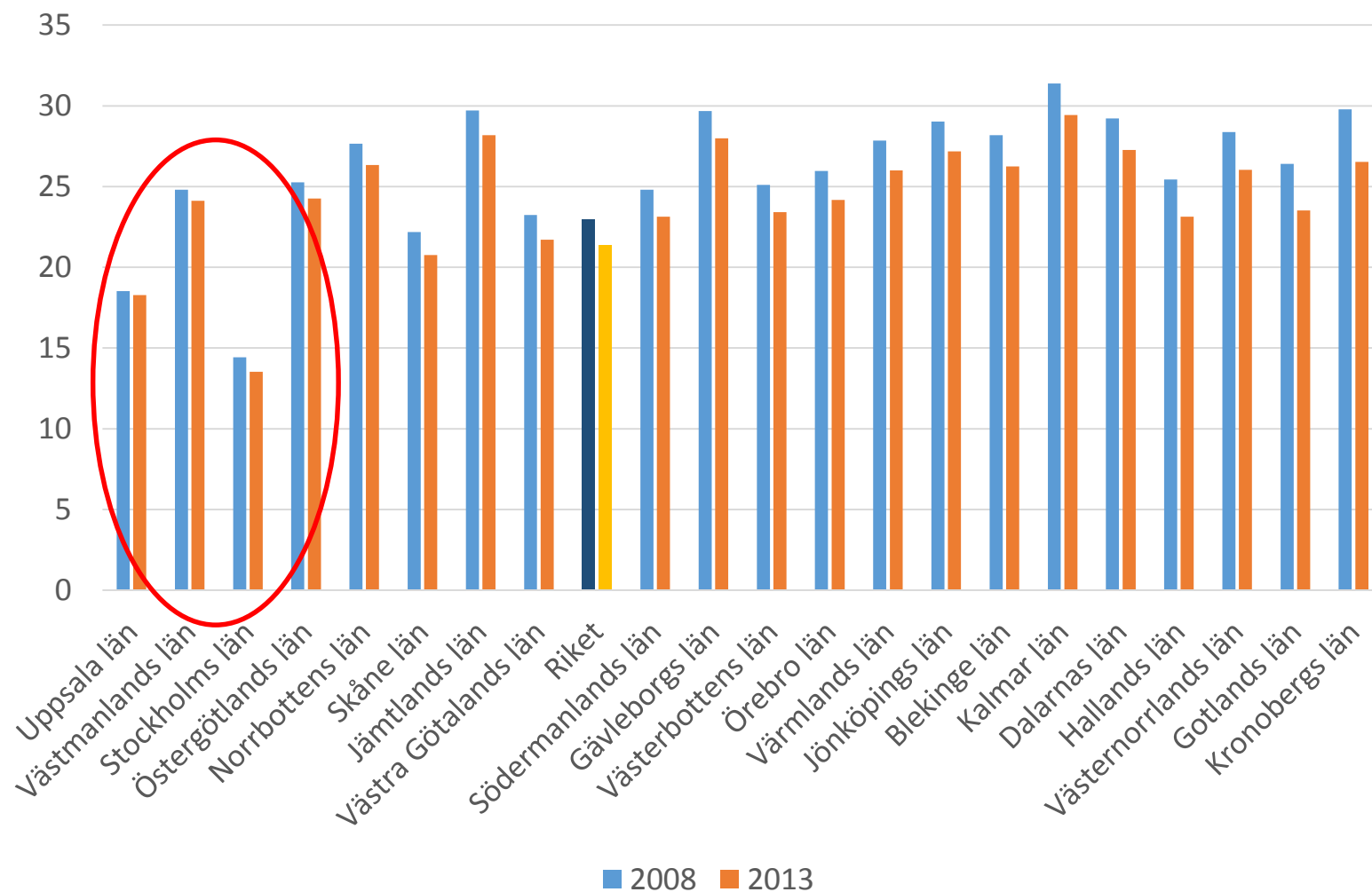
Försörjningskvoten har stor betydelse II

År 2014 (U1a & R1)

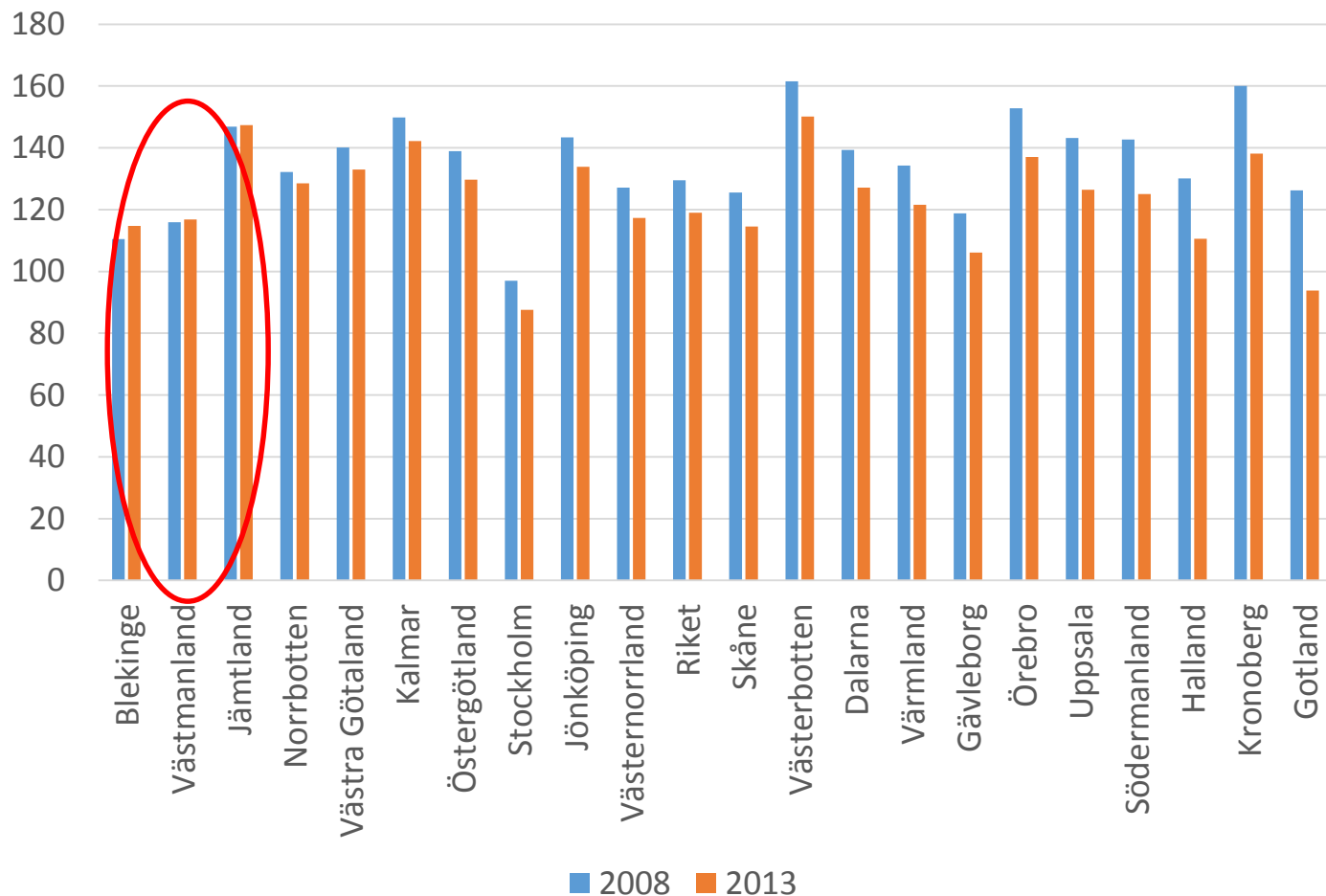
Samtidigt som andelen äldre ökar har antalet VO-utbildade minskat under perioden 2008 - 2013

Förvärvsarbetande VO-utbildade (20-64 år) per 1000 invånare 65+ och region (U1a)

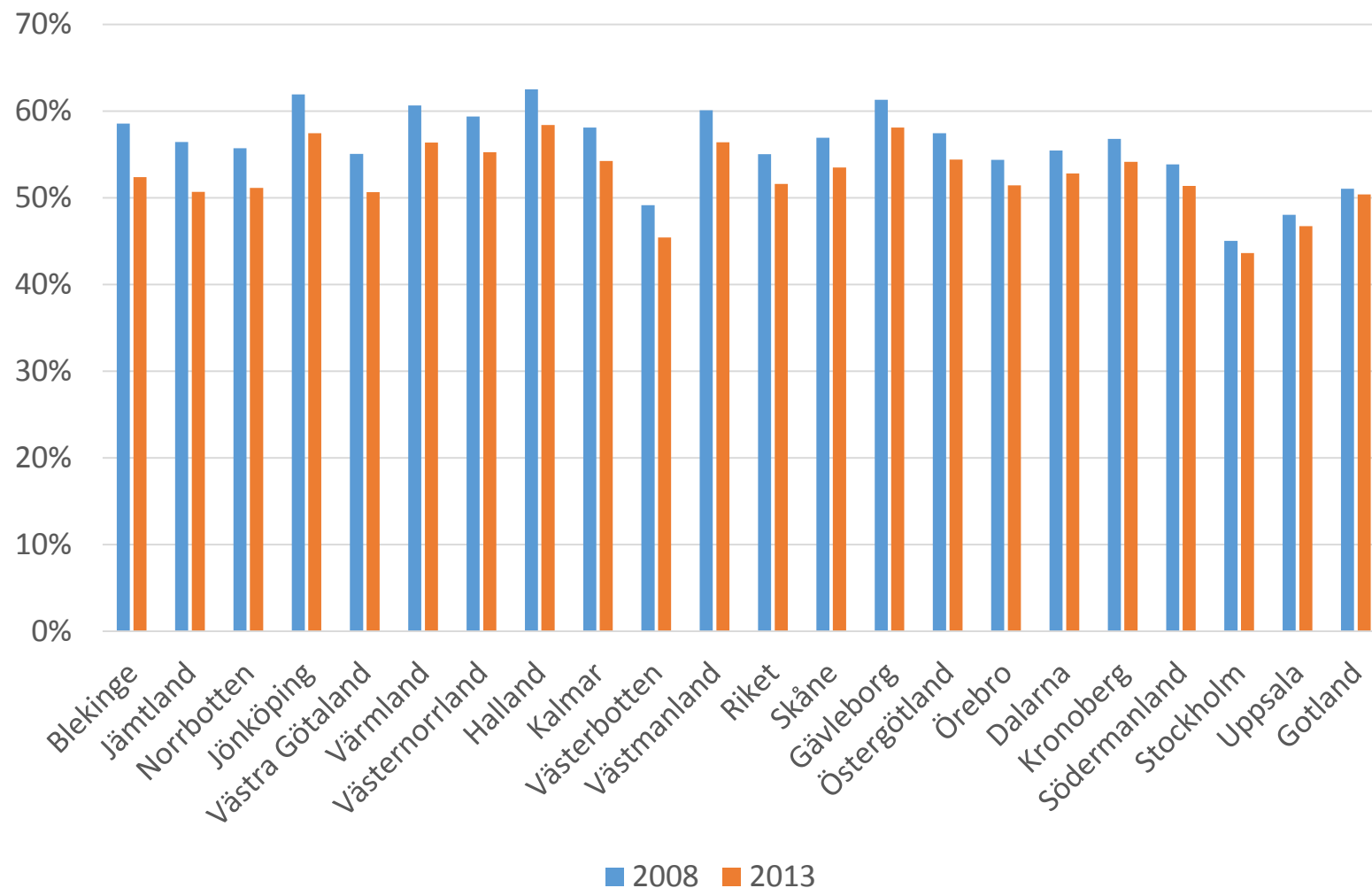
Antalet förvärvsarbetande undersköterskor och vårdare har ökat i de flest regioner men inte i förhållande till befolkningen. År 2008 - 2013

Förvärvsarbetande VO-utbildade (20-64 år) per 1000 invånare 65+ och region (Källa SCB: Yrkesregistret)

Antalet förvärvsarbetande undersköterskor och vårdare har ökat men andelen med en VO-utbildning har samtidigt minskat. År 2008 – 2013

(Källa: SCB, Yrkesregistret)

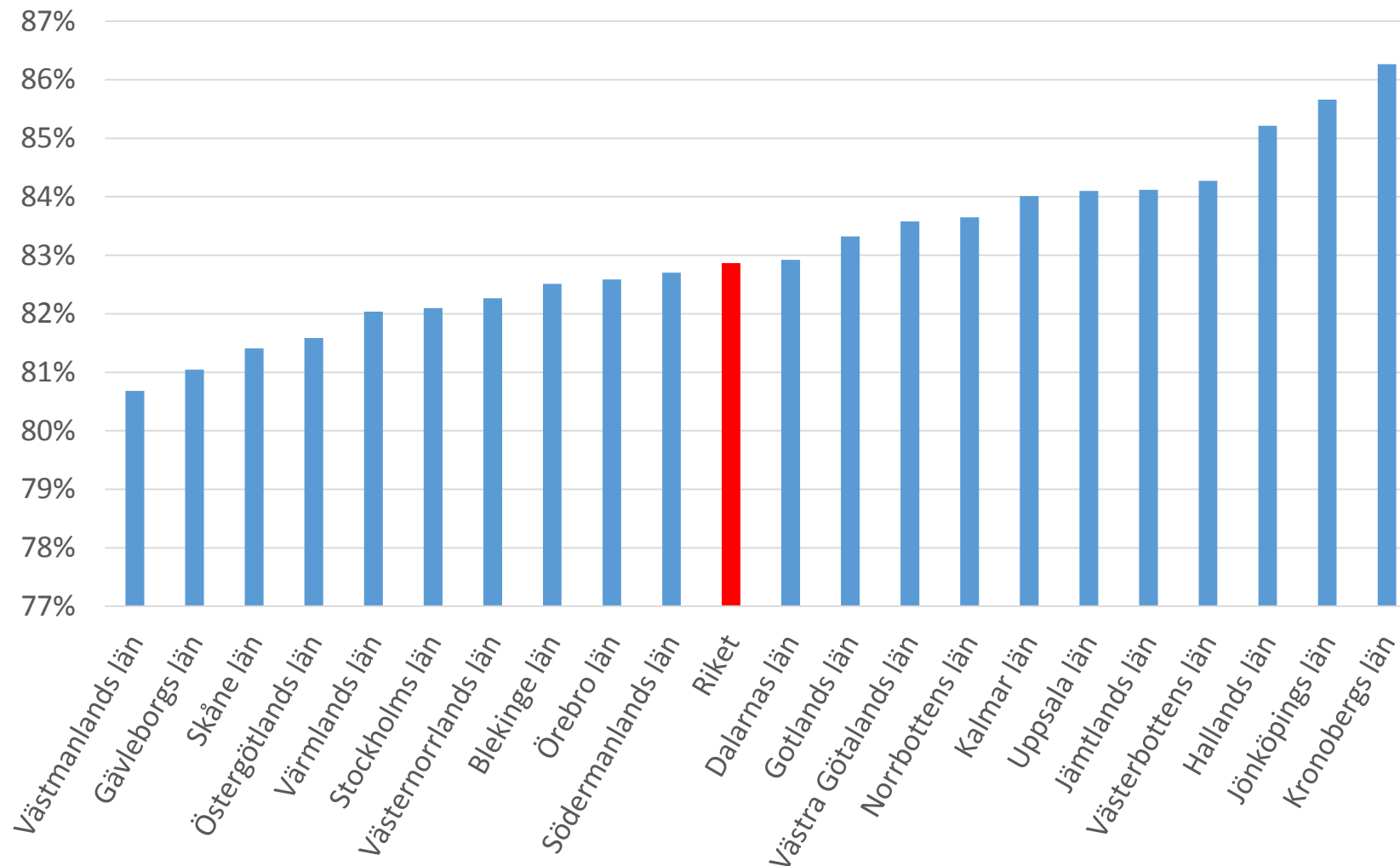

Några slutsatser så här långt

- Det finns ett starkt samband mellan andelen förvärvsarbetande VO-utbildade och andelen äldre i befolkningen
- I de flesta regioner har den förvärvsarbetande vård- och omsorgspersonalen ökat. Dock inte i förhållande till andelen 65+ i befolkningen
- I de flesta regioner har antalet förvärvsarbetande med en VO-utbildning minskat. De har också minskat i förhållande till andelen 65 + i befolkningen
- Det har således blivit både färre vård- och omsorgspersonal i förhållande till befolkningen och färre i personalen som har en VO-utbildning
- Utvecklingen vi ser i statistiken förefaller bekräfta att en ökad andel arbetsgivare anser att det blivit svårare att rekrytera yrkeserfarna VO-utbildade

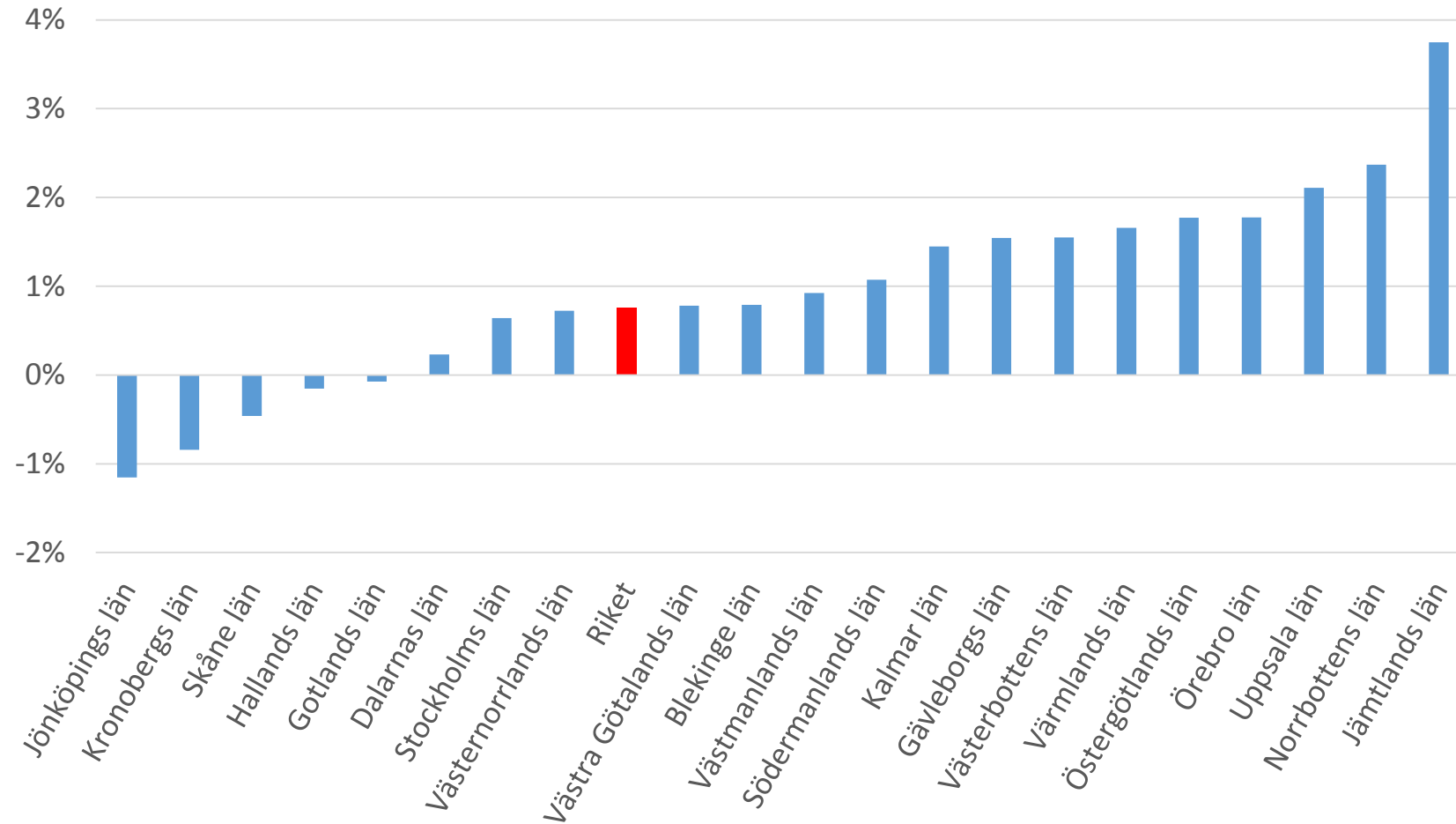
Sysselsättningsgraden är högre för VO-utbildade än genomsnittet för gymnasiala yrkesutbildningar

Sysselsättningsgraden för VO-utbildade (20-64 år) per region 2013 (U1a)

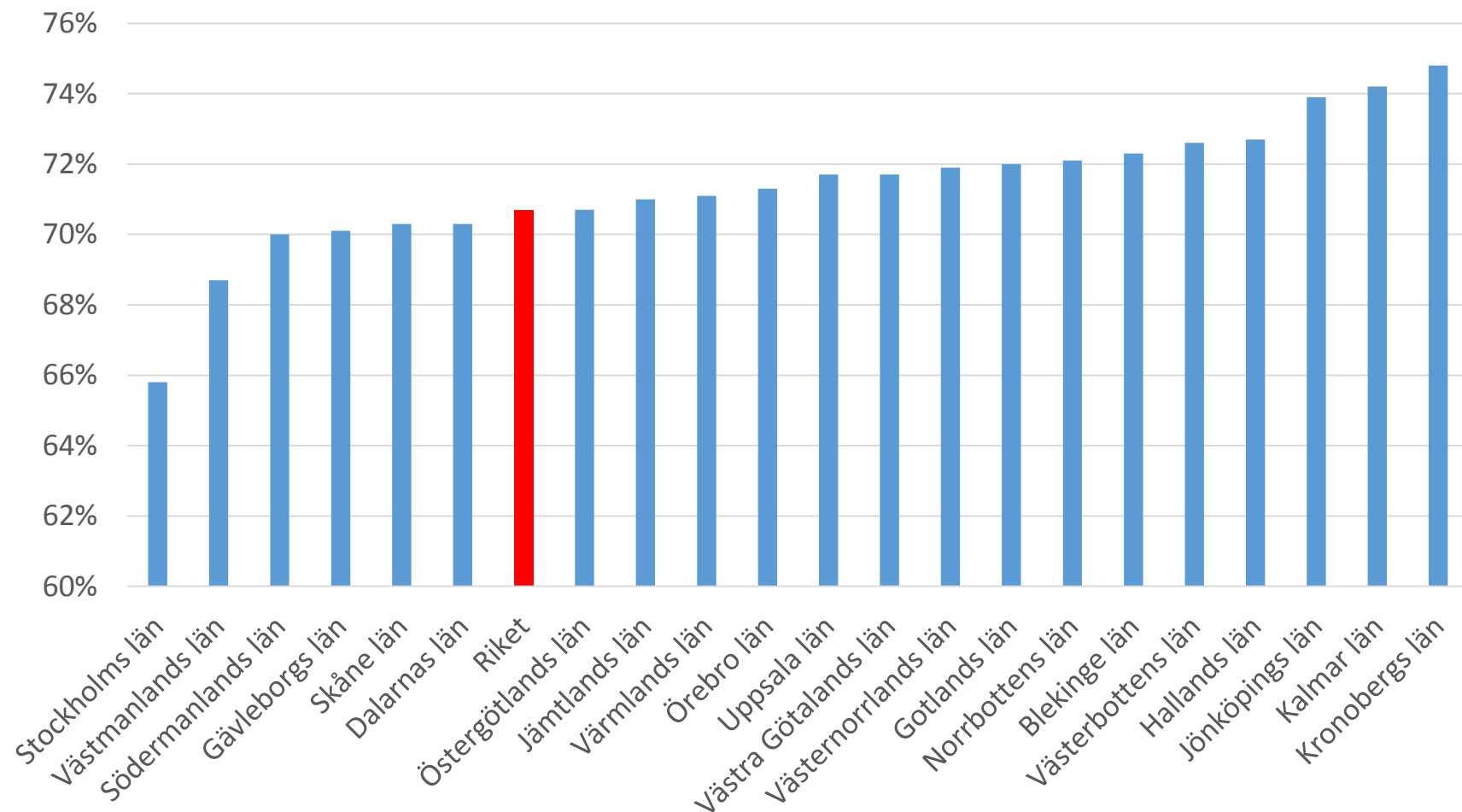
Sysselsättningsgraden har också ökat i de flesta regioner

Förändring i sysselsättningsgrad för VO-utbildade 20-64 år per region 2008 – 2014 (U1a)

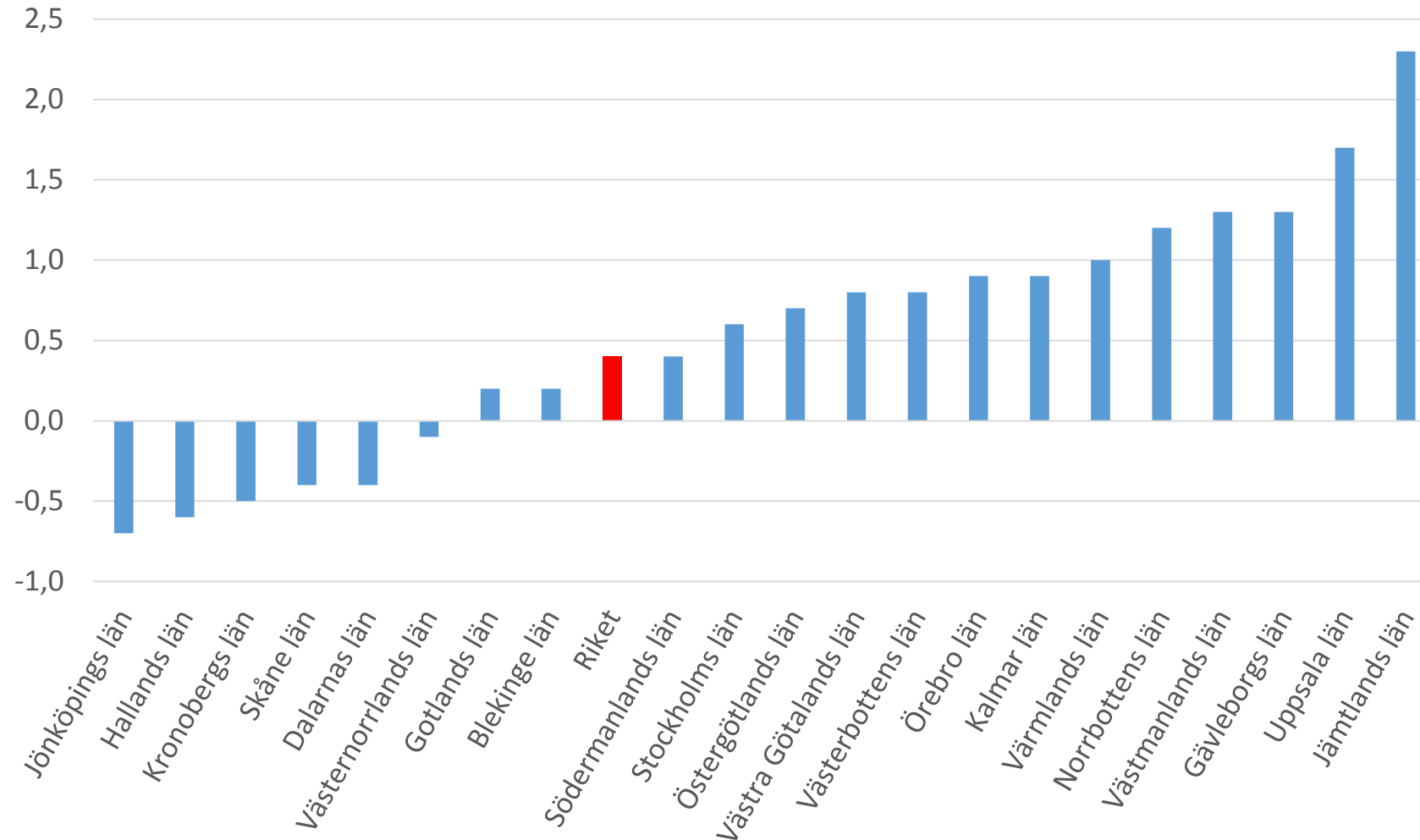
Matchningsgraden är relativt hög bland VO-utbildade

Matchningsgraden bland VO-utbildade 20-64 år per region 2013 (E3)

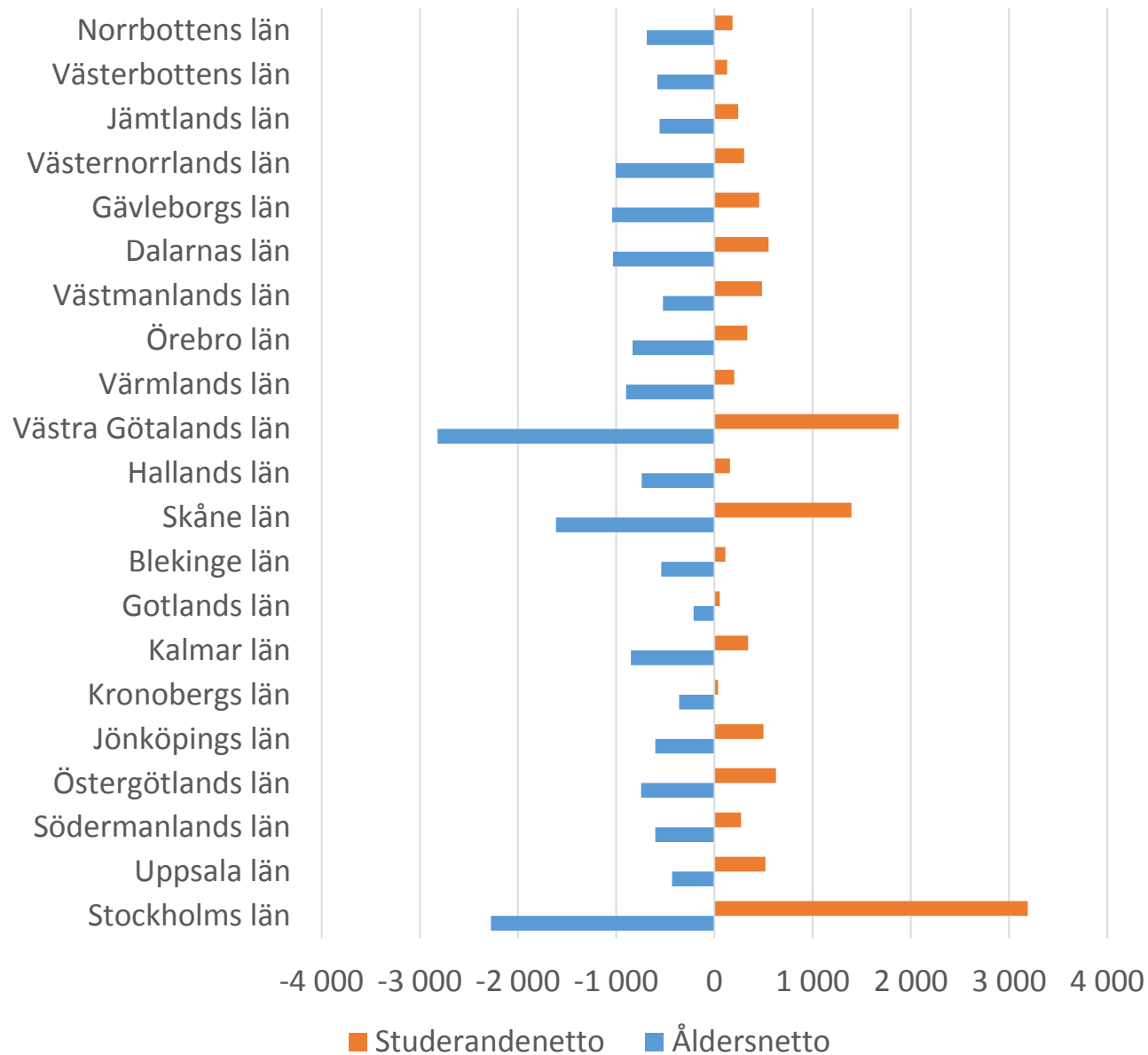
Matchningsgraden har också förbättrats i flera regioner

Förändring i matchningsgrad för VO-utbildade 20-64 år per region 2008 – 2013 (E3)

Några frågor

- Hur kan det komma sig att vi har en sjunkande andel förvärvsarbetande VO-utbildade i förhållande till befolkningen och samtidigt en ökad sysselsättningsgrad och matchningsgrad?
- Hur har relationen mellan de förvärvsarbetande VO-utbildade och samtliga VO-utbildade i befolkningen förändrats?

***Åldersavgångarna (netto) är större än antalet examinerade i VO-gruppen.
År 2008 – 2013***

Åldersavgångar (65 åringar) minus
åldersinträden (20-åringar)
Examinerade VO-utbildade minus VO-utbildade
som vidareutbildar sig

Källa: Matchningsindikatorerna Tabell **U3**

Några slutsatser

- De som **arbetar** som undersköterskor m.m. (5132) och Skötare och vårdare (5134) har ökat under perioden 2008 – 2013
- Men andelen med en VO-**utbildning** i dessa yrkesgrupper har minskat
- Både VO-utbildade och förvärvsarbetande undersköterskor/vårdare har minskat i förhållande till andelen äldre i befolkningen (65+)
- Sysselsättningsgraden bland VO-utbildade har ökat eller varit relativt oförändrad
- Matchningsgraden bland VO-utbildade har ökat eller varit relativt oförändrad
- Åldersavgångarna är större än nettoinflödet av VO-utbildade i befolkningen med VO-utbildning
- Sammantaget indikerar genomgången av statistiken att det är en ökad brist på VO-utbildade i de flesta regioner

Faktorer som påverkar tillgång och efterfrågan på VO-utbildade

Efterfrågan

- Demografi (Äldre i befolkningen)
- Ekonomi & finansieringsmodeller
- Teknik och organisation
- Pensionsavgångar
- Kvalitet & policy

Tillgången

- Demografi (Yrkesverksam ålder)
- Sökande och examinerade
- Yrkets attraktivitet
 - Arbetsmiljö
 - Lön
 - Alternativa jobb

Diskussionsfrågor

- Hur upplevs situationen i er region? Uppfattas det som svårt att rekrytera VO-utbildade (undersköterskor/vårdare)?
- Var uppfattas i så fall bristen vara störst? Inom sjukvården (landstinget) eller inom omsorgen?

Tack för er tid!

Anders Axelsson, Region Skåne

anders.axelsson@skane.se